

FÖR UTLANDSSVENSKAR SEDAN 1938

SVENSKAR I VÄRLDEN

NUMMER 02 ÅR 2015 / WWW.SVIV.SE

HELA

SOMMARPROGRAMMET

FLERSPRÅKIGHET

Tips till föräldrar

PIONJÄRERNA PÅ

Gran Canaria

KARIN HENRIKSSON

SvD:s röst i USA

KARTLÄGGNINGEN

Fler flyttar ut

30 sekunder i helvetet gav
mig en månad av kärlek.
När jag blivit rånad i
Kuala Lumpur erbjöd sig
prästen på Svenska kyrkan
i Singapore att komma och
hämta mig. På plats där
tog han och övrig personal
emot mig och bara gav
och gav. Jag kände mig
omedelbart som hemma.
Det var en så äkta riktig
kärlek. Det var faktiskt
värt att bli rånad.

Emelie Henriksson

Läs mer om Svenska kyrkan
i utlandet och vårt arbete på
svenskakyrkan.se/utlandet

Svenska kyrkan

TIDNINGEN SVENSKAR
I VÄRLDEN

ANSVARIG UTGIVARE

Karin Ehnбом-Palmquist

REDAKTÖR

Ellika Nyqvist Livchitz
redaktor@sviv.se

REDIGERING & LAYOUT

Ellika Nyqvist Livchitz

ANNONSER

UH Marketing AB

Urban Hedborg, Sågvägen 19
184 40 Åkersberga

Telefon +46 (0)8-732 48 50

E-post urban@uhmarketing.se

Webbplats www.uhmarketing.se

Prenumerationen är gratis!

ORGANISATIONEN

SVENSKAR I VÄRLDEN

- UNDER KUNGLIGT BESKYDD

GENERALSEKRETERARE

Karin Ehnбом-Palmquist

STYRELSE

Michael Treschow, ordf., Lennart Koskinen, vice ordf., Karin Ehnбом-Palmquist, gen.sekr., Anna Belfrage, Michael Daun, Claes-Johan Geijer, Gunnar Gillberg, Kai Hammerich, David Höjénberg, Birgitta Laurent, ÅsaLena Löf, Barbro Sachs Osher, Staffan Paues, Annika Rembe, Helena Stålnert, Lisa Emelia Svensson, Jeanette Levijn.

Medlemsavgifter

Enskild 500 kr, Familj 600 kr,

Studierande 250 kr

Ständig medlem 10 000 kr

Betalningsinfo

Plusgiro: 504-1 Bankgiro: 732-0542

IBAN: SE74 5000 0000 0521 3100 1002

SWIFT: ESSESESS

Läs tidningen på nätet!

www.sviv.se

Omslagsfoto/källa:

Peresanz / Depositphotos

ADRESS

Box 5501,

114 85 Stockholm.

Besöksadress: Näringslivets Hus

Storgatan 19, Stockholm

Telefon 08-661 50 10

Fax 08-660 52 64

E-post svenskar.i.varlden@sviv.se

Webbplats www.sviv.se

LOGOTYP

Tore Claesson

SVENSKAR I VÄRLDEN NUMMER 2, ÅR 2015

6. STOLTHET & ORO I PARADISET

Gittan Frejhagen berättar historien om hur Gran Canaria blev ett semester mål.

10. FLERSPRÅKIGHET

Monica Bravo Granström berättar om hur du kan hjälpa barnen att behålla svenskan.

14. SOMMARPROGRAMMET

Välkommen till en välfylld vecka med Utlandssvenskarnas Parlament, Årsmöte, Ombudsträff, utdelning av Årets Svensk i Världen, familjedag på Skansen och en trevlig teaterkväll.

20. FRÅGOR & SVAR

Många flyttlass går till Portugal. Hur säljer du ditt bolag på bästa sätt?

24. KARTLÄGGNINGSPROJEKTET

Vilka är svenskarna som bor utomlands? Är de 550 000, fler eller färre? Vad gör de? Kartläggningsprojektet är igång med många spännande resultat och utmaningar.

26. EN HÅLLBAR SPONSOR

Atlas Copco, en av Svenskar i Världens huvudsponsorer, presenteras.

28. NYA CSN-REGLER

Funderar du på att plugga utomlands? I sommar blir det nya regler för alla som vill söka studiemedel.

30. VAD HÄNDER PÅ KANSLIET?

Det berättar vi på sista sidan.

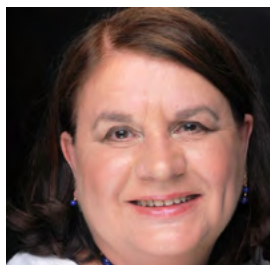
LEDAREN

KARIN EHNБOM-PALMQUIST

Sid 4

FRÅGOR & SVAR

BERIT ROHDIN

Sid 20

KARIN HENRIKSSON

KORRESPONDENT I USA

Sid 16

Kära läsare!

HÄLSNINGAR FRÅN GENERALSEKRETERAREN

Välkommen till årets andra nummer av *Svenskar i Världen*. Här finner du information om sommarens aktiviteter den 17-23 augusti i Stockholm.

Utlandssvenskarnas Parlament hålls den 18 augusti och invigs av Riksdagens förste vice talman Tobias Billgren. På kansliet följer vi upp tidigare resolutioner och sammanställer nyinkomna frågor från er medlemmar. Parlamentet är ett unikt tillfälle för alla utlandssvenskar att göra sin röst hörd och att lyfta fram frågor som är viktiga för er.

Sedan förra parlamentet har *Svenskar i Världen* genom sitt påverkansarbete lyckats få igenom flera viktiga reformer. Den nya medborgarskapslagen började gälla den 1 april 2015. Genom en enkel anmälan till Migrationsverket kan den som har förlorat sitt svenska medborgarskap få tillbaka det utan krav på bosättning i Sverige. Enligt Migrationsverket har anmälningarna från svenskar utomlands om återfående av det svenska medborgarskapet strömmat in. Så bra att många utnyttjar möjligheten att bli svensk igen. Informera gärna vänner och bekanta!

Sinkskatten för pensionärer sänktes från 25% till 20% den första januari i fjol. Det hade vi lobbat för en längre tid. På årets parlament tas denna och andra skattefrågor upp till behandling igen.

Jag hoppas att ni kommer på ämnen ni vill ha belysta på parlamentet. Hör av er till kansliet så att vi kan inkludera dem i arbetsgruppernas agendor! Nämn gärna i er anmälan till parlamentet vilken arbetsgrupp ni vill delta i. På [hemsidan](#) kommer vi snart att lägga ut de olika grupperna. För er som inte kan vara med, kommer vi att lägga ut viktiga delar av programmet i våra digitala medier så att ni kan följa med vad som händer.

Ju fler medlemmar vi har, desto starkare kan vi företräda er som bor utomlands, är på väg att flytta ut eller har kommit tillbaka till Sverige. Sprid därför gärna tidningen vidare till era vänner och be dem registrera sig på www.sviv.se så att de framöver nås av information från oss.

Den som vill veta vem som blir Årets Svensk i Världen 2015 får ge sig till tåls ännu en tid, men det är en mycket värdig mottagare som kommer få utmärkelsen vid årsmöteslunchen på Grand Hôtel den 19 augusti!

Trevlig sommar!

Karin Ehnbohm-Palmquist

KARIN EHNBOHM-PALMQUIST / GENERALSEKRETERARE FÖR SVENSKAR I VÄRLDEN

E-post karin@sviv.se / Webb www.sviv.se

Lennart JIRLOW

I Lennart Jirlows värld tar man vara på livets glädjeämnen: i Sverige är det alltid sommar, på den parisiska kvarterskrogen är maten alltid god och i Provence bjuder vardagen på både stillhet och fest. Efter många år på fransk mark har Lennart Jirlow behållit sin kärlek till hemlandet, samtidigt som han som få andra förmår väcka svenskarnas längtan till södern. I Åmells konsthandel i Stockholm pågår fram till den 18 juni en stor utställning med det bästa ur Jirlows produktion från de senaste fem åren. Samtliga 45 målningar är till salu till fasta priser.

Många utlandssvenskar känner igen sig i Jirlows delade identifikation med hemlandet och med söderns varma sötma. **Nu erbjuds möjligheten att förvärva ett originalverk av denne obeskrivligt populära konstnär även för dig som bor utomlands.** Åmells ombesörjer allt det praktiska, inklusive transport och försäkring från dörr till dörr. Välkommen med din intresseanmälan till info@amells.com!

Strandvägspromenaden, olja på duk, 54 x 81 cm

Restaurant, Paris, olja på duk, 73 x 92 cm

De blå bergen, Provence, olja på duk, 46 x 55 cm

Festförberedelser i hamnen, olja på duk, 97 x 130 cm

Å

Å M E L L S

Vi kan konsten!

Åmells, Birger Jarlsgatan 14, S - 114 34 Stockholm.

Tel +46 8 611 41 93, info@amells.com, www.amells.com

STOLTHET OCH ORO I PARADISET

Gittan Frejhagen kom till Gran Canaria 1968. Hon har skrivit en bok om pionjärerna på ön. Varje måndag leder hon historiska vandringar i svenskbyggden San Agustín.

Vad gör du på Kanarieöarna?

- Det är en klassisk fråga och jag har fått svara på den många gånger, säger Gittan med ett gott skratt. Vi gör samma saker som i Dalarna, Skåne, Norrland eller i Stockholm. Vi är stolta över vår

hembygd, älskar naturen och tycker att vi har den bästa och mest genuina kulturen.

I San Agustín går de ena dagen i strandkanten till fyren i Maspalomas. Det tar nästan två timmar och sedan avslutar de turen med att äta en god lunch och ta bussen hem. En annan dag åker de upp i bergen. På en dryg timme når de 1500 meters höjd med hisnande vyer och klar luft. Den som orkar fortsätter upp till 2000 meters höjd. Luften är hälsosam, klimatet

underbart hela vintern och samhället är litet och socialt.

300 000 svenskar per år

2014 blev Gran Canaria återigen svenskarnas populäraste resmål. Med bandspelare i handen vill Gittan ta reda på historien bakom detta. Hon intervjuade 100 svenskar. Resultatet blev en bok: Pionjärerna.

På 50-talet halkade Francos Spanien dramatiskt efter i levnadsstandard i

HISTORISK STADSVANDRING I SAN AGUSTIN SOM GITTA FREJHAGEN LEDER VARJE MÅNDAG. SVENSKA KYRKAN OCH SVENSKA SKOLAN I BAKGRUNDEN.

förhållande till övriga Europa. Franco behövde internationell valuta för att kunna köpa olja och råvaror för att bygga upp den spanska industrin. Turism var ofarligt och Franco pekade bland annat ut Maspalomas strand. Där skulle byggas ett statligt hotell.

- Men Gran Canaria är en speciell ö, berättar Gittan. Sedan 1500-talet har här levt 14 rivaliserande adliga familjer och de ville inte foga sig i Francos eller någon annans vilja.

Familjen som ägde stranden i Maspalomas ville inte bygga ett hotell. Det skulle kosta familjen en mindre förmögenhet och de skulle inte få något i utbyte.

I familjen fanns dock en blyg och konstnärlig ung son, Don Alejandro. Han fick en vision och visste precis vad familjen skulle göra. De skulle bygga en hel paradisstad för lyxturister. Men hundkapplöpning, spa, kyrkor, parker, kasino, barer, tjurfäktning, helikopterlandningsplats osv osv. Och allt skulle vara lyxigt och påkostat.

Don Alejandro skapade en detaljplan och ordnade en världsomfattande arkitekttävling: Han bad hela världseliten på fem kontinenter om råd för att veta hur hans paradis skulle byggas upp.

Det internationella kapitalet kom dock inte rusande för att bygga hotell och restauranger i hans paradis. Ingen kom och tiden gick.

Den svenska räddaren

Samtidigt hade en svensk försäkringsdirektör, Karl-Henrik Öberg, genomlidit tre hjärtinfarkter och blivit rekommenderad att resa till Gran Canaria för rehabilitering.

Karl-Henrik kom hem till Stockholm och berättade om grevesonen som satt och väntade. Han intygade också hur mycket bättre han mådde efter sitt besök på Gran Canaria. Ett par entreprenörer nappade. De ringde Don Alejandro och ville köpa mark. Det samtalet har Alejandro aldrig glömt. Idag är han 85 år!

Detta var upptakten till en virvelvind av händelser, kärlek,

/// PIONJÄRERNA PÅ GRAN CANARIA

»»» entreprenörskap, missförstånd och lyckosamma sammanträffande. Hela tiden med svenska och spanska aktörer. Utan de svenska entreprenörerna hade det kanske inte blivit något Maspalomas, Playa Ingles eller San Agustín. Eller så hade det blivit något helt annat.

Fortsättningen kan du läsa i boken Pionjärerna.

Går alla svenskar runt i ett lyckorus i San Agustín idag?

- Både ja och nej. De flesta är 55+ och hos dem finns en oro. Många undrar hur det ska bli när de behöver en rullator, hjälp med städning, med att duscha och klä sig på morgonen. Frågan som gnager är om det ska gå att få hemtjänst på samma sätt som i Sverige.

Ska jag verkligen behöva sluta komma hit och träffa vänner som jag umgåtts med under flera tiotals år? Hem till kyla, mörker och halka? Hem till ensamhet. I San Agustín finns alltid någon att prata med. Men många upplever att det är svårare att hitta vänner i Sverige.

De flesta vill åka till Sverige, men bara på sommaren. Många får hemtjänst när de är i Sverige på sommaren, men inte när de sedan åker till Gran Canaria på vintern.

- Åker du på semester till Gotland, ska din hemkommun

betala för din hemtjänst. Åker du till din "sommarestuga" på vintern och den ligger på Gran Canaria borde samma villkor gälla om fri rörlighet inom EU, tycker Gittan.

Louise Hägglund är lycklig över sina framsteg i att köra rullatorn. Hon fick en stroke för tre år sedan och kan inte längre tala. På sommaren har Louise och maken Ove hemtjänst i Rundvik i Norrland. Men på vintern får de idag inte utnyttja den rättigheten.

Utlandssvenska ungdomar och andra intresserade

Tillbringa en sommar i Uppsala där ni kan:

- Studera svenska
- Ta kurser i svensk film, historia, pop-musik, litteratur, samhälle, konst
- Delta i resor bl a till Stockholm, Värmland, Dalarna, Finland och Lapland
- Delta i kvällsaktiviteter bl a sport, film, kulturella evenemang
- Lära känna svenska studenter och svenskt studentliv

SKRIV FÖR UTFÖRLIG INFORMATION TILL:

Uppsala International Summer Session
Box 1972, 751 49, Uppsala, Sweden
tel.+ 46 437 58 66 / +31 6 2243 9491
e-mail: director@uiss.org
web site: <http://www.uiss.org>

EMMA ANDERSON, 19,
student, utlandssvensk, U.S.A. UISS 2013.
anderson.em@husky.neu.edu

Being an utlandssvenska student and having grown up as a "third culture kid" in various parts of Africa, this program has been wonderful not only in the classroom, but outside of it as well. Having learnt Swedish by solely speaking to my mother as a child while overseas, my knowledge of Swedish grammar and writing was limited. However, attending this program has helped me in improving my writing skills and grammatical understanding. Outside of the classroom you are able to grasp a better understanding of the Swedish culture as well as the language by simply living in Uppsala and through the exciting activities organized by UISS! Through this program I have met some of the most incredible people and have made close friends who I am sure I will keep in touch with for years to come.

Hoppas att ni uppskattar kursen lika mycket som jag gjorde.

Läs mer på
www.hermods.se

Hermods Distansgymnasium

På uppdrag av Skolverket erbjuder vi gymnasial utbildning för dig som vistas utomlands.

- **Över 150 fristående kurser**
- **Flera olika gymnasieprogram**

Du läser på distans men planerar dina studier, har utvecklingssamtal och tillgång till både lärare och mentorer under hela din studietid.

Vid frågor kontakta:

Dan Larsson, Telefon: 08-410 251 84
E-post: dan.larsson@hermods.se

Flerspråkighet

TEXT: MONICA BRAVO GRANSTRÖM

Alla växer vi upp med minst ett språk, ofta kallat modersmål eller förstaspråk. Har man flera förstaspråk, är man simultant flerspråkig. Om man lär sig ett språk senare i livet efter tre års ålder, är man successivt flerspråkig och har ett, eller flera, andraspråk.

Alla människor kan lära sig flera språk ordentligt. Flerspråkiga personer behärskar inte samtliga termer på alla områden, men det gör sällan enspråkiga heller. Språken hindrar inte varandra. Snarare utvecklas barnets tänkande att bli mer flexibelt. Hjärnan har ingen begränsning för hur många språk man kan lära sig.

De flesta föräldrar som bor i ett land där ens modersmål inte talas vill nog föra vidare sitt modersmål. Språk är mycket mer än ett sätt att kommunicera. Språk är identitet och kultur. Vidareförandet kan dock te sig lite svårt på grund av olika grunder beroende på ens utgångsläge.

På väg utomlands

Är ni på väg att flytta utomlands kanske ni funderar på hur ni kan hjälpa era barn med det nya språket och samtidigt behålla svenskan. Där måste ni utgå ifrån just er situation. Ska ni bo utomlands länge, kanske för alltid, eller ska ni bara stanna en kortare tid, kanske ett år?

I båda fallen är det viktigt att barnet kommer in i det nya språket på ett bra sätt. Kanske finns det någon språkkurs som barnet kan gå innan ni flyttar utomlands? Idag finns det många bra digitala alter-

nativ, om det inte finns någon kurs på hemorten.

Ska ni bo i landet en längre tid kan det vara bra att hitta en lokal skola istället för en internationell, för att komma in i den lokala omgivningen. Om ni bara ska bo utomlands en kortare tid, kan dock en internationell skola passa bättre. Barnet kommer nog inte att hinna komma in i språket ordentligt på en kortare tid.

När det gäller internationella skolor finns det flera olika alternativ. Det finns internationella skolor med engelska som grund, men det finns även svenska skolor som erbjuder undervisning enligt den svenska läroplanen. Dessa skolor finns dock främst i större städer. För en översikt se SUF:s hemsida (Svenska Utlandsundervisnings Förening, www.suf.c.se/).

Tala svenska hemma

Ska ni bo utanför Sverige en längre tid kommer utmaningen att bli att barnet ska behålla svenskan. Ibland kanske tanken kommer upp "Vi måste börja tala det nya språket hemma i familjen". Gör inte det. Om barnet har kontakt

FOTO: LENA GRANEFELD/IMAGEBANK SWEDEN

med personer som pratar det nya språket på regelbunden basis, kommer det att komma in i det nya språket på ett bra sätt. Däremot kommer det att ha dålig kontakt med svenskan. Vi vet hur det är med något som man inte använder sig av. Man glömmer bort det. Det kommer visserligen att finnas kvar någonstans inne i en, men det kommer att kännas långt borta. Motivation är en av de viktigaste drivkrafterna för inläring. Om mamma/pappa själv inte använder svenskan, varför ska jag göra det?

Praktiska tips

Vad kan du som förälder göra för att främja svenskan om ni bor utomlands?

1. Sök efter personer med samma modersmål i samma område. Är barnen små kanske det finns en lekgrupp? Kolla organisationer för svenskar utomlands eller Svenska kyrkan. Eller starta en lekgrupp själv. Om barnen är i skolåldern finns

möjligheten till kompletterande undervisning i svenska. Om det inte finns någon kompletterande svensk undervisning, kan du starta en förening med visst finansiellt bidrag från Sverige.

2. Läs böcker på svenska för barnet.

3. Läs svenska tidningar på nätet och i mobilen. Det kan även vara bra att ha något i handen, prenumerera på tidningar, Bamse och KP t.ex.

4. Se program och filmer på internet på svenska; svenska TV-kanaler, SVT Play, radioprogram, podcaster där du kan söka favoritämne.

5. Håll kontakt med personer i Sverige. Brev, mejl, chatter, Skype.

6. Ladda ner material från www.lektion.se. Där finns bra kostnadsfritt material för svenskundervisning.

7. Prata, lek och sjung mycket på svenska. Ha kul!

Lästips

I love svenska - hjälp flerspråkiga barn i utlandet med svenskan av Monica Bravo Granström. Isaberg förlag, 2013.

Barn med flera språk av Gunilla Ladberg. Liber 2003.

Monica Bravo Granström

är doktorand vid PH Weingarten (lärarhögskola) i södra Tyskland. Hon är författare till boken "I love svenska", en handbok om hur man kan hjälpa barn med flera språk. Hon är även chefredaktör för Magasinet SMUL, en e-tidskrift som riktar sig till personer runt om i världen som har svenskan som livsstil. I Magasinet SMUL utgör artiklar om flerspråkighet en viktig del.

www.monocabg.com

20 % medlemsrabatt

Är du betalande medlem i Svenskar i Världen får du 20 % rabatt på Monicas bok *I Love Svenska*. Priset för icke betalande medlemmar är 169 SEK plus ca 6 % moms (179 SEK). Porto tillkommer. Beställningen sker via förlaget (renee@isaberg.nu) och de skickar boken till beställande person. Ange kod "SVIV" och medlemsnummer.

BORDE DU GÖRA EN SJÄLVRÄTTELSE?

Text: Jonas Svensson, Ålandsbanken

Många utlandssvenskar är skattskyldiga i Sverige för att de tillbringar en stor del av sin tid, har kvar sin före detta permanentbostad eller bedriver näringsverksamhet i Sverige. Tusentals svenskar som har tillgångar i andra länder ska redovisa intäkterna i Sverige.

Sverige har fördelaktiga regler för självrättelser – rättelser av tidigare felaktiga inlämnade deklarationer för att man inte redovisat kapitalvinster och intäkter som man har haft på depå eller konto utomlands. I Sverige ska man rätta de fem föregående taxeringarna. Då slipper man skattetillägg och riskerar inte att bli brottsanmäld. 2015 ska man rätta intäkter från 1 januari 2009.

Tillgångarna finns ofta i Schweiz eller Luxemburg. Många utlandssvenskar har även medel i det land de bor i. Banker i flera länder har skärpt reglerna om informationsutbyte till kundernas hemländer. Ofta kräver banken att kunden godkänner att information skickas till Skatteverket. Alternativet är att banken på eget initiativ avslutar kontot.

Många svenskar är oroliga när de talar om för Skatteverket att de har haft oredovisade tillgångar. Andra är omedvetna om att de ska redovisa dessa intäkter. Ytterligare andra drar sig för att det kan vara omfattande och komplicerat.

En vanlig missuppfattning är att 30 % av tillgångarna

Jonas Svensson är skattejurist på Ålandsbanken och har tidigare arbetat på Skatteverket med internationella skattefrågor och självrättelser. Ålandsbanken är guldpartner till Svenskar i Världen.

kommer att försvinna vid en självrättelse. Resultatet är ofta låg eller ingen skatt – många får till och med pengar tillbaka på skatten efter självrättelse. Det beror på höga förvaltningsavgifter och dålig förvaltning. I snitt går cirka 5 % av kapitalet till skatt efter en självrättelse.

Totalt har 8 000 personer hittills gjort en självrättelse, vilket genererat två miljarder kronor i skatteintäkter.

Risken för att Skatteverket ska upptäcka oredovisade intäkter har ökat kraftigt, då Sverige ingått informationsutbytesavtal med länder som tidigare betraktades som skatteparadis.

2014 nådde Sverige ett avtal med Hongkong om informationsutbyte. Bara Förenade Arabemiraten saknar avtal med Sverige.

Ålandsbanken i Stockholm

/// ANMÄL DIG TILL SOMMARPROGRAMMET PÅ
SVIV.SE

Sommarprogrammet 17 - 23 augusti 2015

FOTO: OLA ERICSON/IMAGEBANK SWEDEN

Måndag: Ombudsträff

Alla ombud är välkomna till en workshop på Svenska Institutet. Dagen ägnas bland annat åt att diskutera rollen som ombud. Mötet avslutas med lunch.

**Förste vice talman
Tobias Billström inviger
Utlandssvenskarnas Parlament 2015**

Tisdag: Utlandssvenskarnas Parlament

Femte upplagan av Utlandssvenskarnas Parlament hålls den 18 augusti i Näringslivets hus på Storgatan 19.

Resultaten av resolutionerna från parlamentet 2013 presenteras och nya resolutioner tas fram i arbetsgrupperna. Har du förslag på vad som ska diskuteras i arbetsgrupperna eller vill du delta i en arbetsgrupp?

Maila martin@sviv.se

Arbetsgrupper 2015

- Skatter, pensioner, försäkringar
- Medborgarrättsfrågor
- Migration, mobilitet och utlands-svenskarna som resurs

Mottagning på Utrikesdepartementet

På kvällen efter Utlandssvenskarnas Parlament blir det mottagning i Arvfurstens Palats där Utrikesminister Margot Wallström är värd.

Onsdag: Årsmöte och Årets svensk i världen

Årsmötet hålls i Vapensalen på Grand Hôtel med efterföljande lunch i Spegelsalen. I samband med lunchen delas det prestigefyllda priset Årets Svensk i Världen 2015 ut till pristagaren. Vem som får priset offentliggörs i samband med årsmötet.

Kallelse och dagordning för årsmötet finns på sviv.se

Årets svensk i världen 2014.

Torsdagkväll: Höstsonaten

En teaterkväll på Teaterstudio Lederman med en nytolkning av Ingmar Bergmans Höstsonaten av Paula Ternström. Mor och dotter har inte vågat ses på sju år. Det får inte vara för sent att försonas! Utgångspunkten är musik av Chopin.

Söndag: Familjedag på Skansen

Familjepicknick på Skansen i förhoppningsvis härlig sol, där vi samtidigt kan avnjuta Taubedagens fina program på eftermiddagen. Vi samlas vid entrén och får grupp Rabatt på entréavgiften till Skansen när vi går in samtidigt.

MER INFORMATION, PRISER OCH ANMÄLAN TILL EVENEMANGEN I SOMMARPROGRAMMET HITTAR DU PÅ sviv.se

Sommarprogrammet avslutas med en familjedag på Skansen.

Måndag 17 augusti	Ombudsträff klockan 9-15 inklusive lunch
Tisdag 18 augusti	Utlandssvenskarnas Parlament 9-14. Mottagning på UD 17.30-19
Onsdag 19 augusti	Årsmöte 12-13 Årsmöteslunch med prisutdelning till Årets Svensk i Världen 13-15
Torsdag 20 augusti	Kulturellt evenemang 19.00 Höstsonaten med Paula Ternström
Söndag 23 augusti	Familjedag på Skansen 11.30-17 Taubedagens evenemang med musik, sång och dans

KARIN HENRIKSSON

SVENSKA DAGBLADETS RÖST I USA

TEXT: KATARINA TOLGFORS
FOTO: SARA APPELGREN

Över en lunch på The National Press Club i Washington DC träffar jag journalisten Karin Henriksson. Hon har bott i staden med sin man Gary Yerkey sedan slutet av 1980-talet. Först var hon frilansare. Sedan 1992 är hon Svenska Dagbladets korrespondent.

Karin har sett staden växa än mer i betydelse som ett politiskt och intellektuellt maktcenter. Här finns den politiska eliten med globalt inflytande, den militära ledningen, penningstinna tankesmedjor och en lång rad universitet samt en spirande it-industri. Institutioner som IMF, Världsbanken, OAS och den diplomatiska kåren ger staden en internationell prägel.

På 90-talet satsade staden på både privata och offentliga byggprojekt och utelivet har tagit fart i takt med att fler ungdomar läser på universiteten. Staden och regionen växer och har klarat sig relativt väl under den ekonomiska krisen som började hösten 2008 och varade längre än någon ville tro, berättar Karin Henriksson.

USA är dock betydligt mer än Washingtons maktelit. Alla yt-

terligheter rymts i landet. Många samhällstrender startar här och mångfalden är påtaglig.

- Som journalist lägger jag helst mitt fokus på samhällsdebatten. Jag har slagits av hur snabbt förändrade attityder gått i sociala frågor. Fler är samboende utan att vara gifta, det är fler enpersonshushåll och stödet för samkönade äktenskap ökar snabbt - synen på familjen ändras, berättar Karin.

Var är mest Hemma?

I USA finns en omtanke som jag kan sakna i Sverige. En påtaglig öppenhet, vänlighet, humor och artighet med en respekt för individen. Samtidigt upplever jag en ärlighet och uppriktighet i det svenska samhället. Jag känner mig vare sig helt svensk eller amerikansk och egentligen spelar det ingen roll. Man kan väl ha två hemländer, påpekar Karin.

Förra året, 2014, passerade Karin en milstolpe när hon besökte sin 50:e delstat, Oklahoma. På frågan om bästa journalistminnena bubblar en massa berättelser fram. När hon träffade George W Bush på en ranch i

Texas. När hon intervjuade Hillary Clinton vars första memoarbok översatts till svenska. När hon skakade hand med Barack och Michelle Obama i Chicago innan han höll talet som blev språngbrädan framåt. Men också en chilitävling i bergen i Arizona, landningen på ett hangarfartyg, besök i arkitekten Philip Johnsons glashus - och tragiska händelser som ödeläggelsen efter orkanen Katrina. Frågan som hängde i luften i Washington denna påsk var om och när Hillary Clinton skulle

annonsera sin kandidatur. I det republikanska lägret var skaran stor, minst ett dussin, men de flesta tror att Jeb Bush blir Hillary Clintons motkandidat.

Det blir ett spännande år som väntar i USA och Karin Henriks-son finns på plats i händelsernas centrum för att bevaka valrörelsen som kör igång med primärval och nomineringsmöten i början av 2016. Stater som Iowa, New Hampshire, South Carolina och Florida kan avgöra vilka kandidater som klarar sig vidare till slutstriden.

De flesta skandinaver som Karin träffar i USA är stolta över sitt svenska arv. "I'm Swedish too", brukar de tala om. Sverige har ett gott rykte för vår syn på jämställdhet och arbetsvillkor. Enligt Karin bor det 100 000 svenskar i USA och hon skojar att det idag är lika lätt att flyga från New York till Stockholm som det var att åka nattåg till Norrland från Stockholm för 20-30 år sedan.

I USA finns andra fördelar. Pengarna, de riktigt vassa hjärnorna och modet. Man vågar mer. Starta företag till exempel. Efterfrågan är massiv samtidigt som det finns en förlåtande kultur – det är okej att testa olika idéer och det är inte fult att misslyckas. Samtidigt finns en utbredd konservatism. Kontrasterna är spännande.

Karin Henriksson

Yrke: Journalist, USA-korrespondent för Svenska Dagbladet, medverkar även i andra medier.

Bostad: Washington DC, USA.

Familj: Gift med Gary Yerkey som också är journalist.

Bakgrund: Född i Lommaryd i Småland

Favoriträtt: Raggmunkar och ostron

Böcker: Jag kan inte sova (2006)

USA – så funkar det (2008)

En droppe svart blod: Ras och tolerans i USA (2013)

Reagan – en kontroversiell ikon (2015)

Kan du tänka dig att flytta hem till Sverige?

- Jag har rejäla rötter i Sverige men min amerikanska man är inte förtjust i det svenska vintervädret. Förhoppningsvis kan vi bo på båda ställena. Det är lättare att behålla kontakter och hålla sig à jour, tack vare mejl, internet, skype, billigare telefonsamtal än när jag flyttade. Blir jag sugen på köttbullar åker jag till IKEA och raggmunkar och ärtsoppa kan man laga själv,. Svenska Kyrkan, SWEA och handelskammaren SACC är viktiga organisationer som gör mycket för oss utlandssvenskar. I Washington finns även kulturutbyte via Swedish American Cultural Union, säger Karin.

Karin är nyss hemkommen från Västindien. Hon brukar råda alla som bor i USA att besöka den delen av världen. Nästa anhalt blir Sverige med lansering av hennes nya bok – "Reagan, en

kontroversiell ikon".

Vi ser fram emot att följa hennes bevakning av USA och rapporteringen om presidentvalet nästa år.

Våra viktiga huvudintressenter

Stort tack till alla organisationer som stöttar Svenskar i Världen. Samarbetet med er är en förutsättning för att vi ska kunna bedriva verksamheten. Vi hälsar HM varmt välkommen som ny huvudintressent.

www.hm.com

Twitter: @hm Facebook: H&M

www.alfalaval.com

Twitter: @Alfa_Laval Facebook: Alfa Laval

www.assaabloy.com

Twitter: @ASSAABLOY Facebook: assaabloy

Webb: new.abb.com/se

Twitter: @ABBgroupnews Fb: ABBSverige

Webb: www.electrolux.se

Twitter: @Electrolux Fb: electroluxsverige

Webb: www.atlascopco.se

Tw: @AtlasCopcoGroup Fb: atlascopcosverige

Webb: www.volvo.se

Twitter: @Volvo Facebook: Volvo

Webb: www.ef.se

Twitter: @EF Facebook: EF

Webb: www.sandvik.com/sv

Twitter: @SandvikGroup Facebook: sandvik

Webb: www.ericsson.com

Twitter: @ericsson Facebook: ericsson

Webb: www.skf.com

Twitter: @SKFgroup Facebook: SKFgroup

Guldpartners

Silverpartners

Ancoria Insurance

Civilekonomerna

Humle Kapitalförvaltning

Jusek

Mas Amigos

Naturvetarna

SACC USA

SACC New York

SACC Fort Lauderdale

Svea Britt

Svenska handelskammaren
i Australien

Svenska handelskammaren
i Brasilien

Svenska handelskammaren
i Hongkong

Svenska handelskammaren
i Paris

Svenska handelskammaren i Tokyo

Svenska handelskammaren
i Storbritannien

Svenska handelskammaren i Zurich

Svenska Kyrkan i Utlandet (SKUT)

Svensk Utlandsundervisnings
Förening (SUF)

Svenska klubben CEPS, Belgien

Svenska klubben i Paris

Svenska föreningen på Cypren

Svenska Skolan i Barcelona

Svenska skolan i Palma de Mallorca

Svenska skolföreningen i

Orange County

Sveriges Ingenjörer

Sveriges Universitetslärarförbund (SULF)

Swedish Business Association of Singapore

Swedish Council of America

FLYTT TILL PORTUGAL OCH BOLAGSFÖRSÄLJNING

Berit Rohdin är skattejurist med internationell beskattning som huvudinriktning, särskilt personbeskattning. Hon driver företaget TaxPoint och har tidigare arbetat i skattedomstol och på Skatteverket där hon hade särskilt ansvar för internationella personbeskattningsfrågor.

Har du några frågor rörande pensioner, skatter och anställningsvillkor inför, under eller efter en utlandsflytt, skicka ett mail till Berit.

Är du medlem i Svenskar i Världen har du rabatt hos Berit.

TEXT: BERIT ROHDIN

FRÅGA Jag har nyligen gått i pension. Jag planerar att flytta till Portugal om ca ett år och ansöka om NHR status där. Jag vet att jag då kan få skattefri utbetalning på mina tjänstepensionsförsäkringar. Jag planerar också att sälja mitt aktiebolag som det finns ett upparbetat värde i och som jag fram till nu varit verksam i. Jag vet att jag kan lägga mitt bolag i träda i fem år innan jag säljer aktierna och då få en förmånligare beskattning än om jag säljer aktierna direkt. Min fråga är om det finns något annat sätt att i samband med utflyttningen till Portugal få en förmånlig beskattning av vinsten på aktierna.

SVAR För att lindra beskattningen kan du sälja aktierna i ditt bolag (AB1) till ett svenskt bolag (AB2) till underpris. Om du säljer till anskaffningsvärde blir det ingen beskattning. AB2 kan sedan sälja aktierna externt till marknadspris utan beskattning

eftersom det rör sig om näringsbetingade aktier. Om AB2 delar ut vinsten till dig när du är bosatt i Portugal beskattas utdelningen med 10% i Sverige enligt skatteavtalet mellan Sverige och Portugal. Enligt Portugals NHR regler blir det ingen ytterligare beskattning i Portugal.

Aktierna i AB1 kan alternativt säljas till underpris till ett bolag (AB2) i något annat EU-land än Sverige. Detta kan vara förmånligt om man väljer ett land som Portugal har ett skattevital med, enligt vilket det land där bolaget ligger kan beskatta utdelning till Portugal. Så är exempelvis fallet med Malta. Malta kan beskatta utdelning till Portugal men gör det inte. Eftersom Malta kan beskatta utdelning till Portugal, blir det enligt Portugals NHR regler ingen beskattning i Portugal. Utdelning från Malta till Portugal är skattefri.

Det finns inte utrymme i denna spalt för annat än en kortfattad redogörelse. Reglerna för ovan beskrivna transaktioner är komplicerade och det är viktigt att transaktionerna görs på rätt sätt. Jag vill därför rekommendera att du rådgör med en expert om du vill använda dig av något av alternativen ovan.

Många svenskar väljer att flytta till Portugal.

SOCIALAVGIFTER VID ARBETE I FLERA LÄNDER

Bland det krångligaste man kan träffa på är reglerna om socialavgifter. När det gäller gränsöverskridande verksamhet blir det inte lättare. Härleder vår expert Cecilia Gunne ut vad som gäller, med exempel från framför allt Frankrike. Cecilia är skattejurist på Lindskog Malmström Advokatbyrå och sakkunnig i Svenskar i Världens expertpanel.

TEXT: CECILIA GUNNE

E-post cecilia.gunne@lmlaw.se | Webb www.LMLAW.se

Inom EU finns en förordning som bestämmer vilket land som har rätt att ta ut socialavgifter om en person bor i ett land och arbetar eller utför enskild näringsverksamhet i ett annat EU-land.

Förordningen finns för att skydda EU-medborgarna från att behöva betala socialavgifter i flera länder för samma inkomst. Bara ett land får ta ut sådana avgifter.

Arbetsland eller hemvistland

Huvudregeln är att det är "arbetslandet" som har rätt att ta ut socialavgifter på en arbetsinkomst. Det är det land där arbetsgivaren finns och anställningen utförs.

Om en person arbetar i det land där han också har sin hemvist, är det dock "hemvistlandet" som ensamt får ta ut socialavgifter även om personen också arbetar i ett annat EU-land.

Det land som får ta ut socialavgifter får också bestämma vilka inkomster som socialavgifterna ska tas ut på.

Exempelvis har EU-domstolen den 26 februari 2015 funnit (fallet de Ruyter, C-623/13) att för en person som var anställd i Nederländerna och som var bosatt i Frankrike, fick endast Nederländerna ta ut socialavgifter och inte Frankrike.

Socialavgifter på kapitalvinst vid husförsäljning bara om du bor i Frankrike

Enligt franska regler utgår socialavgifter både på förvärvsinkomster och på kapitalinkomster. EU-domstolen förbjuder alltså Frankrike att ta ut sådana avgifter för en person som bor i Frankrike men inte arbetar där utan i ett annat EU-land och det gäller både kapital- och förvärvsinkomsterna.

Domen är intressant även för dem som är bosatta utanför Frankrike och som inte arbetar där men har franska inkomster. Den hindrar Frankrike från att ta ut franska socialavgifter på kapitalvinst vid försäljning av fast egendom belägen i

Frankrike för sådana personer. De uppgår för närvarande till drygt 15 procent.

För den som är bosatt i Frankrike och inte arbetar i annat EU-land, får däremot Frankrike ta ut socialavgifter på såväl förvärvsinkomster som kapitalinkomster. Det kan gälla kapitalvinster vid försäljning av fast egendom belägen i ett EU-land utanför Frankrike, exempelvis i Sverige.

Är Frankrike skyldigt att avräkna kapitalvinstskatt som det andra landet (exempelvis Sverige) tar ut, mot även de franska socialavgifterna (att den får avräknas mot den franska skatten framgår av skatteavtalet)?

Socialavgifter är skatter

Franska myndigheter har hävdat att sådan rätt till avräkning mot socialavgifter inte föreligger. I EU-domstolen har dock franska staten hävdat att deras socialavgifter är skatter. De gjorde det för att de inte ville hindras av socialavgiftsförordningen (nr 1408/71). Det kan du som bor >>>

i Frankrike och råkar ut för kapitalvinstskatt i annat EU-land hänvisa till när du begär avräkning för utländsk skatt mot de franska socialavgifterna.

Du som betalat socialavgifter i Frankrike på kapitalvinst bör söka avräkning snarast

Du som inte har fått avräkning eller som inte ska betala socialavgifter i Frankrike för 2013 och 2014 bör snarast begära återbetalning i Frankrike. Klagofristen löper ut andra året efter det år då avgiften togs ut. Det är därför för sent att nu begära återbetalning för 2012.

GLOBAL MOVING & RELOCATION. THE NORDIC WAY.

Finding a new home and a new school are two of the most significant challenges of a move to another country. We know how difficult this can be, so we place great emphasis on helping our clients to find the right property and school to make them feel at home in their new country from the very beginning. Our well established contacts & networks enable us to offer peace of mind for people on the move.

More information about our services can be found at www.alfamoving.com

Peace of mind for people on the move

Deloitte.

Private Client Services

För privatpersoner och entreprenörer

Vi erbjuder global skatterådgivning för privatpersoner, familjeföretag, entreprenörer, företagsägare, riskkapitalföretag och stiftelser.

I dagens globaliserade värld blir det allt mer vanligt att bo och arbeta utomlands, många äger också en bostad eller har andra tillgångar utomlands. Vårt globala nätverk inom Deloitte Private Client Services säkerställer att de frågor som våra klienter ställs inför hanteras och koordineras av oss oavsett om frågorna uppkommer i Sverige eller i något av de 150 länder där vi erbjuder tjänster inom Private Client Services.

Några exempel på de tjänster vi specialiserat oss på:

- Internationella skattestrukturer för företag och individer
- Utlandsflytt
- Pension och försäkring
- Generationskiftet
- Återflytt till Sverige
- Avtal och legala frågor
- Kapitalbeskattning
- Frivilliga rättelser

www.deloitte.se/pcs

Kontaktpersoner

Stockholm

Johan Sander
075-246 32 34
jsander@deloitte.se

Markus Lagerbielke
075-246 21 27
mlagerbielke@deloitte.se

Sara Zad
075-246 21 08
szad@deloitte.se

Caroline Gratte
075-246 21 01
cgratte@deloitte.se

Lara Zuder
070-080 33 42
lzuder@deloitte.se

Malmö

Mato Saric
075-246 41 66
msaric@deloitte.se

Göteborg

Alexander Strandberg
075-246 43 41
astrandberg@deloitte.se

DU VILL
NÅGONSTANS.
BÖRJA MED ATT
KOMMA TILL
LUNDSBERG.

LUNDSBERGS
SKOLA
RIKSINTERNAT
Grundad 1896

www.lundsbergsskola.se | +46 (0)550 74 05 00 | info@lundsbergsskola.se

SOGSWEDEN
Swedish snuff and candy online

Varmt välkomna att besöka någon av våra 4 shoppar

WWW.SOGSWEDEN.COM

Diagnos före symptom

En dag hos oss kan ge dig
många dagar i retur

www.executivehealth.se

Se svensk tv i hela världen

Nu kan du se på dina favoritprogram när du vill
med SVT Worlds nya catch-up-tjänst!

SVT World är TV-kanalen med det bästa från
Sveriges Television för dig som bor utomlands.

Läs mer på svt.se/svtworld
och följ oss på facebook.com/svtworld

Teckna abonnemang på www.connova.se
eller +46 (0) 141-20 39 10

KARTLÄGGNINGSPROJEKTET

Vilka och hur många är svenskarna som bor utomlands?

Svenskar i Världen arbetar med en ambitiös kartläggning av antalet utlandssvenskar. Arbetet är en uppföljning och fördjupning av vår undersökning för tre år sedan, där det framkom att 550 000 svenskar bor utanför Sverige. Målet är att få bättre underlag som kan användas av svenska myndigheter, företag, organisationer och medier vid krishantering eller främjande av svensk kultur och handel. Förhoppningen är även att utlandssvenskars rättigheter ska kunna tillgodoses mer effektivt.

Ett första steg i arbetet var att kontakta svenska utlandsmyndigheter, föreningar, handelskamrar och Svenska Kyrkan i Utlandet. Det finns många som verkar för att hjälpa svenskar och nämnda organisationer möter dagligen utlandssvenskar. Det är dock ingen garanti att till exempel en ambassad vet hur många svenskar som befinner sig i landet. De har alltid en frivillig "svensklista" att anmäla sig till. Listan används för att snabbt lokalisera och kontakta svenskar i nödsituationer.

De som flyttar till länder med hög politisk säkerhet, känner ofta inte något behov att göra anmälan. Som exempel finns endast sju personer, av 20 000 beräknade, registrerade på

Foto: Steve Hodgson

svensklistan hos ambassaden i Berlin.

Uppgifter om hur många svenskar som bor utomlands är både intressanta och nödvändiga, men kartläggningen syftar till att ta reda på mer än så. Intervjuer med svenskar från olika delar av världen genomförs just nu. I Svenskar i Världens enkät deltog över 3 000 utlandssvenskar. Resultaten kommer att bli en intressant presentation och till stor hjälp för oss i vårt framtida arbete med utlandssvenskarnas rättigheter och intressen.

Projektet innefattar även studenter och pensionärer. Det är två kategorier där antalet utlandssvenskar hela tiden blir fler och fler. Vad gäller dessa grupper finns bra information

och vi har en god uppfattning om var dessa svenskar befinner sig. Vi intervjuar även representanter från dessa äldre respektive yngre grupper av utlandssvenskar.

Vår webbplats uppdateras kontinuerligt med information om kartläggningen. Håll utkik på www.sviv.se där vi snart presenterar våra resultat.

Text: Anders Söderström

Foto:
Ola Ericson
Imagebank
Sweden

SVENSKT TENN ÄR ETT INREDNINGSFÖRETAG med butik på Strandvägen 5 i Stockholm. Företaget grundades 1924 av Estrid Ericsson, som tio år senare knöt Josef Frank till företaget. Tillsammans skapade de den lika eleganta som färstarkt mönstrade och högst personliga inredningsstil som genomsyrar Svenskt Tenns sortiment än idag.

År 1975 sålde grundaren Estrid Ericson sitt livsverk Svenskt Tenn till Kjell och Märta Beijers Stiftelse, som är en allmännyttig stiftelse under offentlig tillsyn. Stiftelsens syfte är att inom Sverige främja vetenskaplig forskning och undervisning främst inom områdena ekologi och medicin samt att lämna understöd till undervisning och utbildning inom ekonomiska, teknologiska och jordbrukstekniska områden. Stiftelse stödjer även fortlevnaden och bevarandet av kulturella och konstnärliga värden inom svensk heminredningstradition.

SVENSKT TENN

Strandvägen 5, Stockholm
www.svenskttenn.se

ATLAS COPCO SATSAR PÅ EN HÅLLBAR UTVECKLING I ALLA LED

44 000 ANSTÄLLDA
I 180 LÄNDER

TEXT: ELLIKA NYQVIST LIVCHITZ

En av Svenskar i Världens huvudintressenter är Atlas Copco. Vår ordförande Michael Treschow var tidigare koncernchef för bolaget. Jeanette Livijn, som är styrelseledamot i vår förening, sitter i koncernledningen med ansvar för ledarförsörjning och organisationsutveckling.

Atlas Copco grundades 1873. Kärnverksamheten är sig lik, även om produkterna 2015 är ojämförligt mer effektiva. Gas- och tryckluftskompressorer, anläggnings- och gruvutrustning samt industriverktyg och monteringsystem är viktiga produkter idag. I 180 länder är 144 000 personer anställda av Atlas Copco.

Jeanette Livijn är styrelseledamot i Svenskar i Världen och arbetar i Atlas Copcos koncernledning.

Hållbarhet - en ledstjärna

På varje marknad där företaget är verksamt strävar de efter att vara en ansvarsfull aktör genom att hitta synergier mellan ekonomisk tillväxt, miljöhänsyn och socialt ansvarstagande. Hållbarhet är av central betydelse för deras innovativa produkter och drivs av medarbetarnas stolthet över koncernens värderingar.

Vatten åt Alla

Vatten åt Alla är Atlas Copcos viktigaste initiativ för samhällsengagemang. Behövande människor ska få långsiktig tillgång till rent dricksvatten.

Anställda i 30 länder driver eller håller på att starta Vatten åt Alla. De arbetar alltid tillsammans med en partnerorganisation på fältet. Dessa väljs noggrant och måste vara välrenommerade, ideella och politiskt obundna.

Majoriteten av vattenprojekten har varit i länder söder om Sahara, till exempel Kenya, Tanzania, Malawi, Mali och Etiopien. Stora projekt har också genomförts i Kina, Indien och

Bangladesh. Det första projektet startade i Peru.

Sedan 1984 har 1,5 miljoner människor fått tillgång till rent dricksvatten via projektet. Mer information finns på www.water4all.org

Framtidens ledare 2015

Lina Jorheden är landschef på Atlas Copco med ansvar för gruvverksamheten i 14 länder i Östafrika. Hon korades till Framtidens kvinnliga ledare 2015 av chefsorganisationen Ledarna, vilket Atlas Copco förstås är glada och stolta över.

Listan med ledarna består av 75 kvinnor under 36 år. Den tas fram för att modernisera synen på den svenska chefsmarknaden och visa potentialen hos unga, kvinnliga ledare.

Policy för utlandsanställda

Atlas Copco har en hemlandsbaserad policy, berättar David Edwards som är ansvarig för gruppen som hanterar avtal och löner för utsända medarbetare. Av cirka 400 utsända, är de flesta belgare. Belgien är också det land som flest utlandsanställda arbetar i. 45 utlandsstationerade är svenskar. Den största gruppen svenskar som arbetar utomlands bor i USA.

Lönen sätts utifrån vad man skulle tjäna om man hade motsvarande tjänst i hemlandet. Därutöver ges vissa tillägg med hänsyn till kostnadsläget i värdlandet. Lönen är uppdelad i två valutor. En del ska täcka kostnader som den anställde har kvar i hemlandet. Den andra delen är anpassad för att täcka kostnaderna i värdlandet.

Atlas Copcos utsända har fri bostad. Företaget betalar kostnaden för de anställdas barn i internationella skolor och ett pensionsprogram, studiebidrag och försäkring för medföljande.

Kulturell träning

Innan de utlandsanställda flyttar ut, får de besöka sin nya hemort. De tittar på bostad och eventuellt skolor. Atlas Copco ger information och går igenom säkerhetsaspekter om det nya landet. På plats får utsända gå kurser i språk och kulturell träning för att smidigt kunna smälta in i den nya miljön.

Utsända flyttar vidare

De flesta utsända flyttar vidare till nya positioner inom Atlas Copco. Den som efter 3 år vill stanna kvar på sin tjänst, förutsatt att arbetsgivaren samtycker, kan förlänga sitt uppdrag till max 5 år med bibehållna förmåner. Finns inget nytt uppdrag, erbjuds hemvändare en tidsbegränsad projektanställning i Sverige medan de samtidigt har möjlighet att söka nytt jobb.

Lina Jorheden på Atlas Copco har ansvar för gruvverksamheten i 14 östafrikanska länder. I år valdes hon in på första plats i listan Framtidens Ledare 2015. Där presenteras 75 tongivande kvinnliga ledare under 36 år.

ATT PLUGGA UTOMLANDS ÄR

EN INVESTERING FÖR FRAMTIDEN

TEXT: ELLIKA NYQVIST LIVCHITZ

Om du inte kommer in på eller hittar den utbildning du vill gå i Sverige, finns det ofta intressanta möjligheter utomlands.

Utöver värdefull kompetens som merit, får du ett internationellt nätverk och ofta ett språk att obehindrat ta dig fram på, när du väljer att studera utomlands.

Ansökan och finansiering

När du vet vilken utbildning och skola du vill gå på är ansökan ofta steg 1. Gör en kalkyl för att se hur du ska klara av att försörja dig. Att du får studiemedel från CSN innebär inte per automatik att du kommer att klara dig ekonomiskt. När du fyller i anmälningsformuläret ska du ofta bifoga en passkopia och betyg från tidigare utbildningar. När du har blivit antagen bör du direkt ansöka om studiemedel hos CSN och bifoga ditt antagningsbevis.

Bostad

Många skolor erbjuder studentrum. Vill du hellre bo i familj eller i lägenhet kan du dra i olika trådar och söka på nätet. Gräv där du står och fråga personer som

har någon anknytning till landet. I olika forum kan du lägga ut förfrågningar om att du söker bostad. Staden eller turistbyrån kanske kan hjälpa till. Eller åk dit och leta på egen hand.

Pass och visum

Kontrollera om du behöver visum för att få studera i landet. Inom EU behöver du som svensk inte det, men det krävs i USA, Australien och Japan. Be skolan om ett visumunderlag och ansök på landets ambassad. Det kan ta tid. Många länder kräver att ditt pass är giltigt i sex månader efter din återkomst till Sverige.

Hälsa och försäkring

Ska du studera utanför Europa kan du behöva åtminstone ett skydd mot hepatit. På vaccinationsguiden.se finns svenska

rekommendationer. Beställ ett internationellt försäkringskort online på fk.se om du ska bo inom EU.

Skaffa en utlandsstudieförsäkring som täcker sjukdom, olycksfall, egendom, ansvars- och rättsskydd samt kostnaderna för utbildningen om du måste avbryta studierna. Många skolor kräver att du kan visa upp en sådan försäkring.

Resan dit

Vänta med att boka resa tills du har fått bekräftat att du är antagen. En del skolor erbjuder hämtning på flygplatsen eller tågstationen till rimligt pris. På flygbiljetter.se och momondo.se kan du hitta bra priser på flygbiljetter och jämföra olika flygbolag och resebyråer.

NYA REGLER HOS CSN

CSN inför nya regler från och med den 1 juli 2015. Ska du studera utomlands kan du söka studiemedel som består av studiebidrag och studielån. Du kan även låna pengar till kostnader för terminsavgifter, resor och försäkringar.

Om du ansöker om studiemedel från och med den 1 juni gäller de nya reglerna. Är du antagen till en svensk utbildning där en del är förlagd utomlands eller studerar du på distans på ett utländskt universitet, klassas det som utlandsstudier.

Fler får låna mer pengar

Studiemedelsbeloppet för studier utomlands blir detsamma som för studier i Sverige. Idag är det de förväntade levnadskostnaderna i det land där studierna utförs som avgör storleken på beloppet. För att inte göra det svårare att studera i ett land med högre levnadskostnader, införs ett nytt merkostnadslån.

Högre merkostnadslån för undervisning

Du får låna mer till undervisningsavgifter än tidigare. Du ska

inte behöva styras av vilka undervisningsavgifter som gäller när du ska välja utbildning och land. Fler kan gå dyrare utbildningar tack vare högre merkostnadslån, men tänk på att du en dag måste kunna betala tillbaka lånet!

Läs fler språk i flera länder

Du kan få studiemedel för språkstudier i fler länder och kravet på grundläggande behörighet tas bort. Idag kan du få

studiemedel för en språkkurs om språket har officiell status i landet. Detta krav försvinner för studier inom EU/EES och i Schweiz. Vill du till exempel läsa japanska i Spanien kan du få studiemedel för kursen, eftersom det nu går att få studiemedel för alla språk inom EU/EES och i Schweiz.

Enligt de nya reglerna kan du även få studiemedel för en språkkurs utanför EU/EES och

Schweiz om språket har officiell status i landet, som franska i Kanada.

För språkkurser på gymnasial nivå kan du få studiemedel från och med höstterminen det år du fyller 20 år. För språkkurser på eftergymnasial nivå kan du få studiemedel även om du är under 20 år.

Tre goda råd inför ansökan om studiemedel

1. Skaffa mobilt bank-id.
2. Förbered bilagor; antagningsbevis, studietider, intyg på kostnader, studieresultat, slutbetyg, studieplan, mm.
3. Fundera på hur mycket du behöver låna.

Mer information hittar du på csn.se

Bygg din egen plugghäst

Carl von Linné skapade en bekväm lässtol som han använde både som studiestol och kateder vid föreläsningar. Du kan bygga din egen plugghäst enligt Linnés grundskiss och sätta din personliga prägel på originalet från 1741. Det är en ergonomisk stol som ingår i det svenska kulturarvet. Snickrar du inte själv finns Plugghästen som färdigt exemplar med hemleverans.

Ritningen för den härdige eller din anlitate snickare är gratis och finns på www.plugghesten.se

JanSundin på sin egen plugghäst i Kanada.

/// PÅ KANSLIET

SOMMARCHEFEN

Martin de Jong är mannen på kansliet som håller i årets viktigaste evenemangsvecka: Sommarprogrammet. Martin har arbetat på kansliet under hela våren och kommer att fortsätta under sommarlovet. Kulmen på hans karriär hos oss nås i augusti när sommarprogrammet går av stapeln. Martin har planerat varje dag, lokal, person och personal under programveckan. Har du några frågor om evenemangen i augusti när allt händer är det Martin du ska fråga: martin@sviv.se

MARTIN DE JONG

PÅ GÅNG PÅ KANSLIET:

- Till sommarens ombudsträff den 17 augusti har alla våra 100 ombud bjudits in. En ombudsbulletin har nyligen skickats ut med bland annat en manual till landssidorna på sviv.se. Det innebär att alla ombud är redaktörer för sina egna landssidor.
- Vi förbereder årets största evenemang under sommarveckan och organiserar Utlandssvenskarnas Parlament och årsmötet i augusti.
- Prisutdelningen av Årets Svensk i Världen 2015 den 19 augusti planeras.
- Hemvändare träffades i maj vid en informell After Work i Stockholm. Ordna gärna en träff där du bor. Vi kan hjälpa till med inbjudan.
- Som ett led i att stötta medföljare länkar vi till lediga jobb hos våra huvudintressenter.
- Nya medlemsförmåner har tagits fram med [Kit4kids](#) och [Hellsten hotell](#).
- Medlemsavier gick ut via epost i mars. Maila ekonom@sviv.se om du inte fått någon.
- Vill du bidra till vårt påverkansarbete i frågor som är viktiga för utlandssvenskar? Lämna gärna ett bidrag för att stödja verksamheten. Maila ekonom@sviv.se för inbetalningsuppgifter.
- Andra veckan i juni börjar vi presentera resultaten av Kartläggningprojektet.
- Följ oss i våra sociala medier på [Facebook](#), [Twitter](#) och [LinkedIn](#) för att få senaste nytt.

Fullständig Högstadiundervisning via Dator sedan 1994

för ytterligare information
och anmälningsblanketter

www.sofiadistans.nu
mail@sofiadistans.nu

Sofia Distansundervisning

Alsnögatan 11, plan 5
116 41 Stockholm

Tel: 08-555 777 05
Fax: 08-555 777 07

Stipendier för utlandssvenskars barn i svenska skolor

Gymnasium och högstadium
Även sommarkurser i svenska

För mer information:

www.utrikeshandelsforeningen.se

**STIPENDIEFONDEN FÖR
SVENSK UTLANDSUNGDOM**

Stadsbuds

www.stadsbudskontoret.eu

Grundat
1888

Kontoret

Varsamma Bohagstransporter www.stadsbudskontoret.eu

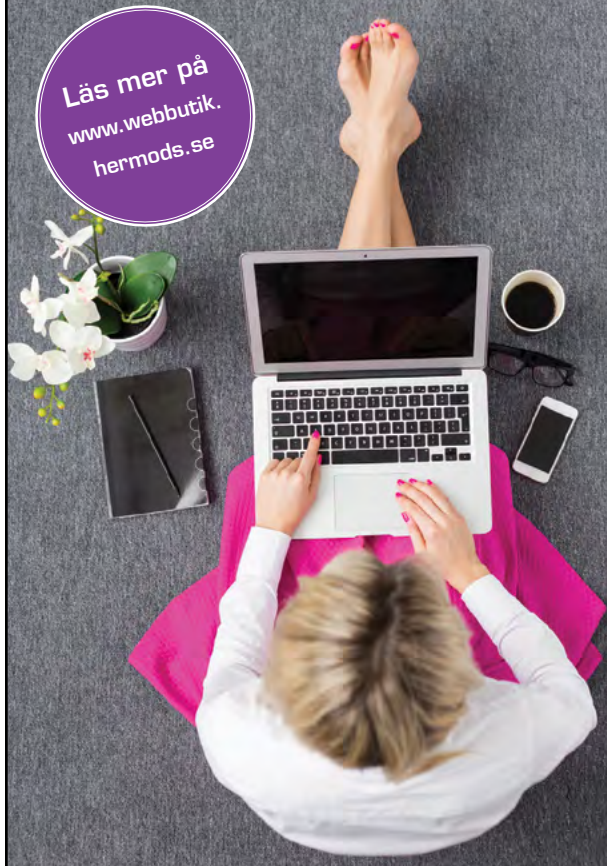
- Varsamma bohagsflyttar nationellt och internationellt dörr-till-dörr.
- Flyttfordon och emballage anpassade för ömtåligt gods.
- Fullservicelösningar med packning, magasinering, flyttstädning, etc.
- Vi uppfyller och tillämpar "Bohag 2010" samt "General Conditions" och har heltäckande bohags- och ansvarsförsäkring.
- Kontor och lagerhotell i Örnsköldsvik, Stockholm, Cannes och Paris.

Örnsköldsvik - Stockholm - Cannes - Paris

- Lyftkransvägen 16, 142 50 Skogås
- info@stadsbudskontoret.eu
- Telefon +46 (0)8 645 04 40
- www.stadsbudskontoret.eu
- Telefax +46 (0)8 645 74 40

Läs mer på
www.webbutik.hermods.se

Hermods webbutik - utbildning på distans

Stort utbud av kurser och yrkesutbildningar!

Köp din kurs, yrkesutbildning eller digitala kurslitteratur direkt i Hermods webbutik och studera i din egen takt, på distans, när och där det passar dig.

- Över 90 kurser inom olika ämnen såsom språk, handel, ekonomi, marknadsföring och omvårdnad.
- Läs en yrkesutbildning till bland annat Receptionist eller Ekonomiassistent.
- I vår digitala utbildningsplattform Novo studerar du när det passar dig!

Vill du veta mer?

Besök: www.webbutik.hermods.se

Ring: Hermods Support på telefon 040-631 67 70

Maila: support@hermods.se

 Hermods

Vi är övertygade om att den bästa själv rättelsen görs bäst av någon annan, nämligen den som granskat dem.

Som kund hos Ålandsbanken Private Banking får du tillgång till en personlig finansiell planerare och för mögenhetsförvaltare som gör det lätt att göra rätt.

Det senaste tillskottet i vårt team kommer direkt från en ledande befattning på Skatteverket. Med sju års erfarenhet av optimerad själv rättelse är det få skattejurister som mäter sig med Jonas Svensson. Utöver korrekt och kostnadsfri själv rättelse hjälper

vi dig även med skräddarsydda krediter, utlandsflytt samt optimering av bolags- och skattestrukturer.

Vi har lång erfarenhet av att bistå kring de frågor och möjligheter som dyker upp för entreprenörer.

Välkommen in till oss på Ålandsbanken eller besök oss på www.alandsbanken.se/sjalvrattelse

Vill du träffa Jonas för råd kring hur du enkelt tar kontroll över din själv rättelse när du honom för ett möte på 070-539 46 12. jonas.svensson@alandsbanken.se

PRIVATE BANKING

ÅLANDSBANKEN

Besök något av våra kontor eller gå in på www.alandsbanken.se/sjalvrattelse

Stockholm: Stureplan 19, tel. 08-791 47 20, pbstockholm@alandsbanken.se Göteborg: Kungsportsavenyen 1, tel. 031-333 45 00, pbgoteborg@alandsbanken.se Malmö: Stortorget 11, tel. 040-600 21 00, pbmalmo@alandsbanken.se

Vi går vår egen väg